

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת תענית

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תשנ"ט

כתובת להערות :
גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל : 571-2016 (02)

פ"ב סדר תעניות כיצד

גמ' טו. - יח:

בו' אחרונות מוציאים תיבה לרחוב [בזיון בפרהסיא, גלות] ונותנים עליו אפר מקלה [עמו אנכי בצרה, בכל צרתם לו צר] וע"ג ראש נשיא, אב"ד, כ"א [אנו כאפר, זכר לאפר יצחק] במקום תפילין [פאר תחת אפר]

יוצאים לבית הקברות [אנו כמתים, יבקשו עלינו] ותוקעין

דברי כיבושין ע"י זקן, חכם, בעל צורה

ש"ץ - זקן ורגיל ומטופל ואין לו, אין גזל בביתו, ילדותו בלי שם רע, שפל, קול, בקי

ש"ץ מוסיף בגואל ישראל מי שענה את אברהם וכו', ושש ברכות:
זכרונות (לר"י מלכים א' ח') מי שענה את אבותנו על י"ס - בא"ה זוכר הנשכחות,
שופרות (לר"י ירמ' י"ד) יהושע בגלגל - בא"ה שומע תרועה,
תהילים ק"כ - שמואל במצפה - בא"ה שומע צעקה (וי"א שומע תפלה)
אשא עיני - אליהו בהר הכרמל - בא"ה שומע תפלה (וי"א שומע צעקה)
ממעמקים - יונה ממעי הדגה - בא"ה העונה בעת צרה
תפלה לעני - את דוד ואת שלמה בנו בירושלים - בא"ה המרחם על הארץ (סומכוס - ברוך משפיל הרמים)

אחר כל ברכה תקיעת, תרועת הכהנים; ובמקדש (שער המזרח והר הבית) מוסיפין סמוך לחתימה ברוך ה' אלקי וכו' ועונין בשכמל"ו ותוקעין וחזן הכנסת חוזר "מי שענה"

אומרים מלכיות (רש"י), זכרונות ושופרות בשעת מלחמה

אנשי משמר ובית אב לחכמים לא מתעניין בג' ראשונות
משמר לא משלימין ובית אב לא מתעניין לר' יהושע בג' ראשונות, לחכמים בג' שניות
משמר מתעניין ובית אב לא משלימין לר' יהושע בשניות, לחכמים באחרונות
שניהם מתעניין באחרונות לר' יהושע

תמיד אנשי משמר לא ישתו יין בלילה [שמא תכבד העבודה ויסייעו] ובית אב אף לא ביום
ובזה"ז - המכיר בית אב שלו לא ישתה (יותר מרביעית) ביום ההוא (רש"י - ובלילה מותר),
והמסתפק יחמיר כל השבוע, השנה [שמא יבנה]; ורבי חולק [לא חיישינן]

אנשי מעמד אסורים מלספר ומלכבס [שלא יכנסו מנוולין] חוץ מיום ה' [כבוד שבת]

מצוה להסתפר - מלך כל יום, כה"ג כל ע"ש, הדיוט כל ל' בזמן ביהמ"ק

עבודה פרועי ראש במיתה [היקש לשותויי יין], לרב אשי - אבל לא מחלל עבודה

מגילת תענית - דלא למספד - גם לפניו (לר' יוסי ולאחריו) אסור (לרב אשי - בתענית בלבד (אא"כ מוטל בין ב' יו"ט))

אבל לא שבת ויו"ט ור"ח [דב"ת א"צ חיזוק]

דלא להתענות לר' יוסי גם לפניו אסור

לרשב"ג בין לפניו בין לאחריו מותר

{ י"ב אדר - יום טוריינוס, י"ג - יום ניקנור, כ"ח - בטלו גזירת תורה מילה ושבת }

ג' שניות - הב"ה, ר' יוסי - בה"ב ג"כ

גזרו תעניות והתחילו להתענות (מח' - ג', א') ובא ר"ח -

ר"ג - מתענה ולא משלים עד חשיכה, חכמים - משלים

רש"י טו. - יח.

אפר מקלה - לרש"י - אפר ממש ולא עפר

לרש"י - אחר כל ברכה א' מריעין תחלה, ב' תוקעין תחלה וכו'

גזרו תענית ביו"ט דמגילת תענית, בטלו כל ימי יו"ט ההוא